

Näätä
Mård
Martes martes

Luontodirektiivin laji (liite V)
BOR suojelutaso suotuista
ALP suojelutaso suotuista

Koodi: 1357

Rauhoitusaika (MetsA 170/2011)
Ahvenanmaalla rauhoitusaika (ÅFS 113/1998)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)

Luonnehdinta

Näätä on lyhytjalkainen, solakka ja pitkärumiinen pienpeto. Ruumiin pituus on 36–56 cm ja paino 0,5–1,8 kg. Näädän häntä on melko pitkä (17–28 cm) ja tuuhea. Näädän turkki on tummanruskea tai joskus kellertävänruskea. Kurkussa ja rinnassa on kellanvalkoinen laikku. Näätä on tehokas metsästäjä ja sen ravintoon kuuluu muun muassa kanalinnut, oravat ja jänikset, mutta myös marjat ja haaskat.

Elinympäristö ja levinneisyys

Näätä elää koko maassa. Se on pääasiassa metsien laji, mutta sitä tavataan paikoin myös avoimessa maastossa. Sille ovat mieluisia vanhat havumetsät ja aarnialueet, joissa on kolopuita ja juurakkoja. Laji on alkanut viihtyä nuorissakin kuusikoissa kantojen runsastuessa ja hakkuaukeiden liepeillä. Näätä pesii usein ontossa puussa, varsinkin palokärjen kolossa. Lepopaikkoja sillä on mm. puiden onkaloissa ja puiden oksilla, kaatuneiden puiden runkojen ja kantojen alusilla, kivilouhikoissa sekä talvella lumihangen suojissa. Näätä liikkuu enimmäkseen maassa, mutta se voi nousta myös tarvittaessa puuhun ja hyppiä puusta toiseen. Näätä viihtyy myös lähellä ihmisasutusta.

Nykytila ja uhkatekijät

Näätä metsästettiin aikoinaan lähes sukupuuttoon, mutta vähitellen kanta on elpynyt niin hyvin, että nykyään sitä metsästetään jälleen. Näädällä ei ole juuri-kaan luontaisia vihollisia. Sen kannat vaihtelevat enemminkin pääravintokohteiden runsauden mukaan.

Hoitosuositukset

Näädän hoidosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö ja sen alainen riistahallinto.

Lähteet

- Linden, H, Hario, M & Wikman, M. (toim.). 1996. Riistan jäljille. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Helsinki. 208 s.
- Mäki, T. V. (toim.). 1990. Tapiola: Pienriista. Weilin + Göös, Espoo. 291 s.
- Valste, J. 2008. Kultakurkku kotinurkissa. Suomen luonto 2/2008, s. 33–37.